

Kestävän metsätalouden rahoitus metsäteille

Kati Kontinen, Tapio Oy

Tukea voidaan myöntää metsätalouden kuljetusten edellyttämän yksityistien

- perusparannukseen
- uuden metsätien tekemiseen
- Yksitystien perusparannus voi koskea koko tietä tai sen osaa, rakenteita ja rakennelmia ja siihen voi sisältyä uuden metsätien tekemistä.
- metsätiehen liittyvän erillisen varastoalueen rakentamista.
- erillisen varastoalueen rakentamista tai sillan rakentamista taikka siltaa vastaavan rummun asentamista, vaikka tietä ei muutoin perusparanneta.

Tuen myöntämisen edellytyksenä on

- perusparannettava yksityistie tai uusi metsätie soveltuu rakenteeltaan metsätalouden ympärivuotisiin kuljetuksiin lukuun ottamatta kelirikkoaikoja
- tien perusparannusta tai uuden tien tekemistä voidaan pitää alemman asteisen tieverkon kokonaisuuden kannalta tarkoituksenmukaisena
- pysyvä tieoikeus on perustettu yksityisistä teistä annetun lain mukaisesti ja että tietoimituksessa on määrätty tietä koskevien asioiden hoitamiseksi tieosakkaiden muodostama tiekunta.

Tukialueet

<http://www.metsakeskus.fi/tuki-metsateihin>

Perusparannuksen tuki:

- eteläinen Suomi 50 prosenttia
- keskinen Suomi 50 prosenttia
- pohjoinen Suomi 60 prosenttia kokonaiskustannuksista

Uuden tien rakentaminen:

- eteläinen Suomi 30 prosenttia
- keskinen Suomi 40 prosenttia
- pohjoinen Suomi 50 prosenttia kokonaiskustannuksista.

Silloin kun perusparannus käsittää sillan korjaamista, voidaan sillan suunnittelu-, työ- ja tarvikekustannuksiin myönnettävää tuen määrää korottaa kymmenellä prosenttiyksiköllä edellä mainitusta.

Ehdot tuen myöntämiselle metsäteiden rakentamiseen tai kunnostukseen:

Kemera-tuki

- Tiekunta oltava perustettuna
- Kunnostetun tien päällysrakenteen on oltava vähintään 3,6 metriä leveä
- Uuden tien päällysrakenteen on oltava vähintään 4 metriä leveä
- Tiehankkeen vähimmäispituus on 500 metriä.
- Metsäliikenteen osuus 50% yksiköistä uuden tien rakentamisessa
- Metsäkäytön osuus 30% yksiköistä tien perusparannuksissa
- Perusparannettavan tien kunnossapidosta on huolehdittu
- Tiekunta on tehnyt päätöksen tien perusparannuksesta.

Kemera-tuki

Tuen edellytyksenä on

- ettei viimeisten 20 vuoden aikana ole rahoitettu yksityisistä teistä annetun lain mukaisin varoin tien perusparannusta.
- Tästä edellytyksestä voidaan kuitenkin poiketa, jos tien käyttö on olennaisesti muuttunut metsätalouden kuljetusten laajenemisen vuoksi tai muuttuu arvioidun laajenemisen vuoksi taikka jos tie ei enää rakenteeltaan sovellu nykyisen puutavarankuljetuskaluston käyttöön.

Perusparannukseen voidaan sisällyttää uuden metsätien rakentamista, jos se on perusparannettavan tien käyttötarkoituksen kannalta tarkoituksenmukaista.

Uuden metsätien osuus perusparannuksesta saa olla enintään 20 prosenttia tuettavan tien kokonaispituudesta, mutta kuitenkin enintään 1 000 metriä.

Jos perusparannukseen sisältyy uuden tien tekemistä, tietiheys saa olla enintään 15 metriä hehtaaria kohden perusparannettavan tieosuuden ja uuden tieosuuden yhteisellä vaikutusalueella.

Hyväksyttäviin kokonaiskustannuksiin voidaan sisällyttää suunnittelu-, työ- ja tarvikekustannukset sekä hankkeeseen liittyvät lupa- ja toimitusmaksut. Tietoimituksessa osakastiloille mahdollisesti määrättävät korvaukset eivät ole hyväksyttäviä kustannuksia.

Kemera-tuki

Maanomistaja, jolle on myönnetty tukea metsätien tekemiseen

- on velvollinen sallimaan metsätien tai yksityistien virkistyskäytön maksutta.
- Käyttöä voidaan kuitenkin rajoittaa, jos se on tarpeen tien vaurioitumisen estämiseksi, arkojen alueiden suojelemiseksi, tien turvallisen käytön varmistamiseksi tai sen varmistamiseksi, että tietä voidaan käyttää asianmukaisesti metsätalouden kuljetuksiin.

Velvoite on voimassa kymmenen vuotta siitä, kun toimenpiteeseen myönnetty tuki on kokonaan maksettu.

Maanomistaja, jolle on myönnetty tukea metsätien tekemiseen

- on velvollinen huolehtimaan toimenpiteen kohteena olleen alueen tai metsätien hoidosta ja kunnossapidosta kymmenen vuotta toimenpiteelle myönnetyn tuen loppuun maksamisesta.

-> Metsätiellä, muulla yksityistiellä ja erillisellä varastoalueella huolehditaan tarpeellisesta sorastuksesta, rumpujen ja siltojen korjauksesta sekä tukkeutuneiden ojien avaamisesta ja muista tien kunnossapidon edellyttämistä töistä.

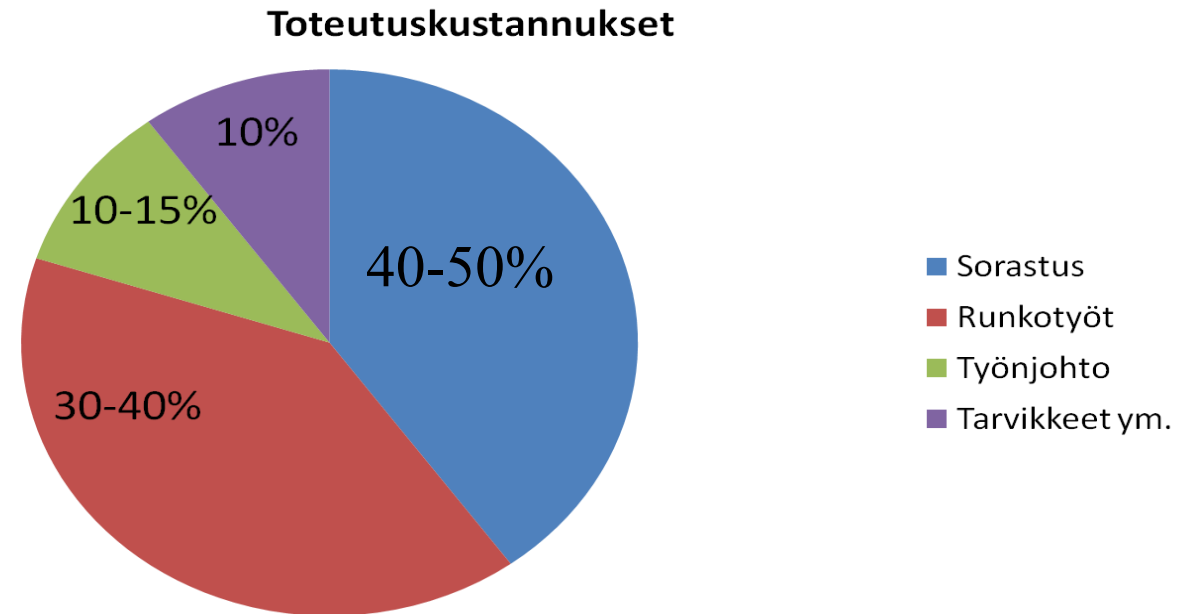
Kiinteistön tai muun alueen omistusoikeuden siirtyessä uudelle omistajalle tälle siirtyy myös sen hoito- ja kunnossapitovelvollisuus.

Hankkeen kustannukset

Rakentamiskustannukset	Uusi tie	Perusparannus
Keskimäärin	15000-25 000€/km	12 000€-20 000€/km

Viime vuonna (2018)
Kemera tukia
käytettiin yhteensä
noin 4,28 milj.€. Rahaa
olisi ollut käytettävissä
n. 8 milj.€

Metsätiet nyt polttopisteessä

- Teollisuus investoi ja metsien kasvu lisääntyy
-> puunkäyttö kasvaa
- Kalusto järeytyy
- Ilmasto lauhtuu
- -> Vaatimukset metsäteille kasvavat

Metsätie kannattaa pitää kunnossa

- Lisää puun kysyntää ja hintaa
- Säästöjä metsänhoidon kustannuksissa
- Kemera-tuet perusparannukseen nousseet

Kunnossapito ontuu ja korjausvelka kasvaa

- Koetaan kalliiksi - toimijakenttä murroksessa
- “Kyllä puutavarafirma tuo mursketta”
- Tiekuunnilla kehitettävää osaamisessa, organisoinnissa ja kalustossa

Mitä tehdä ?

- Kolmikanta kuntoon
 - Metsänomistaja ja tiekunta
 - Omaisuuden hoito kannattaa
 - Tien käyttäjä
 - Tien kunto tulisi näkyä nykyistä selvemmin puun hinnassa
 - Yhteiskunta
 - Oikeat kannustimet oikeaan paikkaan
- Ammatillisuutta ja suuruuden etua tienpitoon
- Neuvontaa ja viestintää tiekunnille
- Panostusta tienpidon ja kuljetusten toimintamalleihin ja järjestelmiin

Kunnossapidon järjestely

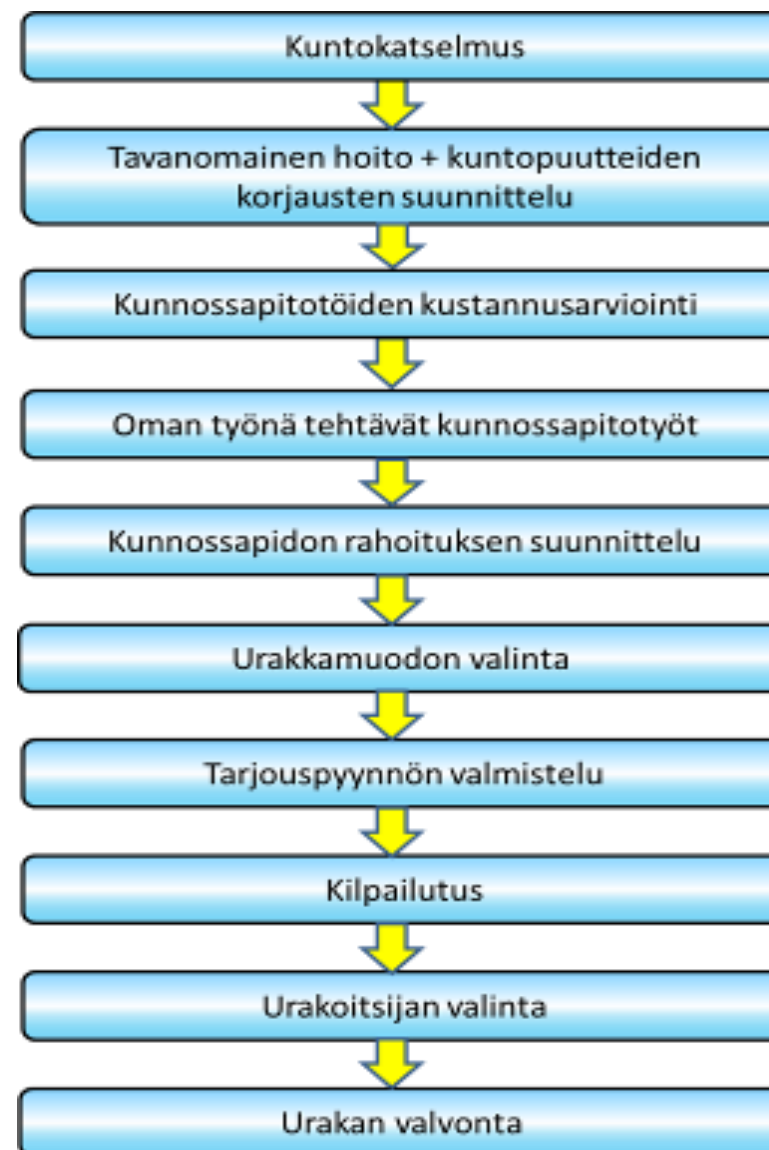
Kaikkiin työvaiheisiin on saatavilla ammattiapua
Usein ammattilaisen käyttäminen tulee pitkällä aikavälillä halvemmaksi.

- Oikeat menetelmät sekä kone- ja materiaalivalinnat
- Osaava kilpailuttaminen ja valvonta

Ammattiapua tarjoavat tie-isännöitsijät, alan palveluntarjoajat ja toimijat

Tapiolta kattava työkalupaketti kunnossapidon teettämiseen

<https://tapio.fi/julkaisut-ja-raportit/metsatien-kunnossapito-oppaat>

Tapion työkalupakki metsä- ja yksityistien kunnossapitoon

<https://tapio.fi/julkaisut-ja-raportit/metsatien-kunnossapito-opaat>

Oppaat ja ohjeet

- Kunnossapito-opas * Diasarja ja esite * Perusparannuksen vaatimuksia * Metsätien kuntokatselmusmenettely * Metsätien rakentamisen omavalvonta

Kunnossapitotöiden urakoinnin ohjeet, kustannusarvio ja laatuarviointi

- Kunnossapidon työtilaus- ja kilpailuttamisohje, * **Urakoitsijan laatulupaus, hinta- ja latupisteiden laskenta** * kustannusarvio Excel

Yksittäisen kunnossapitotyön tilaamisen lomakemallit ja tehtäväkortit 11 kpl

- Aurausvallin madaltaminen, Aurausviitoitus ja lumen poisto * hiekoitus * Jääpolanteen poisto * Pölyn sidonta * Reunapalteen poisto * Rumpujen hoito * Sivu- ja laskuojien hoito * Sorastus * Tienpinnan tasaus * Vesakon raivaus * Vaurioiden korjaus

Laajemman kunnossapitourakan kilpailuttamisen lomakemallit (tarjouspyyntö, tarjous, hintatarjous, urakkasopimus, urakoitsijan latulupaus, ao. tehtäväkortit) 5 kpl

- Talvihoito-, Kesähoito-, Kunnostus-, Sorastus ja Vaurionkorjausurakka

Tehtäväkortit ("metsätien kunnossapidon RT-kortit") 10 kpl

- Ojien hoito ja kunnostus * Vesakon ja reunapuiden poisto * Rumpujen hoito ja kunnostus * Auraus, linkous, polanteen poisto ja reunavallin madaltaminen * liukkauden torjunta * Aurausviitoitus * Tien tasaus ja reunapalteen poisto * Sorastus * Vaurioiden korjaus * Pölyn sidonta

Kiitos!

Kati Kontinen

Johtava asiantuntija

kati.kontinen@tapio.fi

